

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

Četrtletna informacija julij 2009

2009q1

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega četrtletja 2009 znašala 45,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 zmanjšala za 714 mio EUR oz. 2%. Največ naložb so imele v delnice in drug lastniški kapital (41%), največ znotraj lastnega sektorja (74%). Naložbe so se glede na konec leta 2008 povečale za 31 mio EUR. Druge terjatve so predstavljale 36% finančnih sredstev, predvsem iz trgovinskih kreditov in predujmov (83%), od tega 52% v okviru lastnega sektorja ter 37% do tujine. V prvem četrtletju 2009 so se druge terjatve zmanjšale za 905 mio EUR oz. 5%, od tega so se komercialni krediti znotraj lastnega sektorja zaradi manjše gospodarske aktivnosti zmanjšali za 745 mio EUR, do tujine pa za 113 mio EUR (povezano s padcem izvoza).

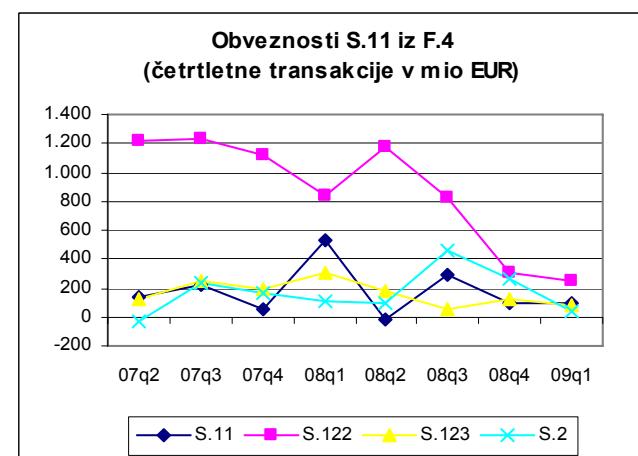
Obveznosti nefinančnih družb so konec prvega četrtletja 2009 znašale 87,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 povečale za 7 mio EUR. Najpomembnejši vir financiranja so predstavljale obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala (41%). V prvem četrtletju 2009 so se povečale za 203 mio EUR, in sicer preko transakcij (dokapitalizacije in ustanovitve novih družb), v vrednostnih spremembah pa so se iznigli negativni donosi na delnicah, preoblikovanja družb in višje vrednotenje drugega lastniškega kapitala podjetij. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (38%), gospodinjstva (23%), tujina (17%) in država (16%). Posojila so predstavljala 39% obveznosti in so se v prvem četrtletju 2009 povečala za 612 mio EUR oz. 2% (v enakem obdobju lani za 1,9 mio EUR oz. 7%). Nefinančne družbe so imele najeta posojila pri bankah (62%), v tujini (15%), pri nefinančnih družbah (10%) in drugih finančnih posrednikih (9%).

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega četrtletja 2009 znašala 5,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 zmanjšala za 1,2 mrd EUR oz. 18%. Največ finančnih sredstev je bilo naloženih v dolžniške vrednostne papirje (71%, 60% konec leta 2008) in vloge (24%, 36% konec leta 2008). V prvem četrtletju 2009 so se naložbe v dolžniške vrednostne papirje zmanjšale za 116 mio EUR oz. 3%. Konec prvega četrtletja 2009 je imela centralna banka 97% naložb v tuje dolžniške vrednostne papirje (največ v EMU 67%) in 3% naložb v dolžniške vrednostne papirje države. Vloge so se v prvem četrtletju 2009 zmanjšale za 1,1 mrd EUR oz. 46%. Vloge pri bankah so se zmanjšale za 362 mio EUR, vloge v tujini pa za 771 mio EUR, od tega največ vloge v EMU (za 516 mio EUR oz. 59%) in EU izven EMU (za 255 mio EUR oz. 79%). Pri tem se je delež vlog v tujini zmanjal iz 50% na 35%, delež vlog pri bankah pa povečal iz 50% na 65%.

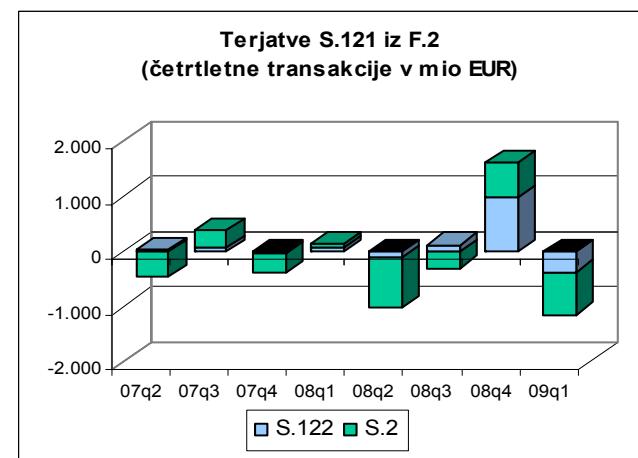
Obveznosti centralne banke so konec prvega četrtletja 2009 znašale 5,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 zmanjšale za 1,4 mrd EUR oz. 21%. Obveznosti iz naslova gotovine in vlog so predstavljale 88% vseh obveznosti, in sicer 66% do tujine (predvsem obveznosti do

Druge obveznosti so predstavljale 19% obveznosti, predvsem iz trgovinskih kreditov in predujmov (75%), od tega največ do nefinančnih družb (57%). V prvem četrtletju 2009 so se komercialni krediti zmanjšali za 1 mrd EUR, predvsem znotraj lastnega sektorja za 745 mio EUR (manjša gospodarska aktivnost) in do tujine za 295 mio EUR (povezano s padcem uvoza).

Primanjklaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec prvega četrtletja 2009 znašal 41,8 mrd EUR in se je glede na konec leta 2008 povečal za 721 mio EUR oz. 2%. Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so konec prvega četrtletja 2009 predstavljale 56% finančnih sredstev in 29% obveznosti nefinančnih družb.

Evrosistema (TARGET) in 17% do bank. Obveznosti iz gotovine in vlog so se v prvem četrtletju 2009 zmanjšale za 1,3 mrd EUR oz. 22%, pri čemer se je znesek izdane gotovine zmanjal le za 59 mio EUR.

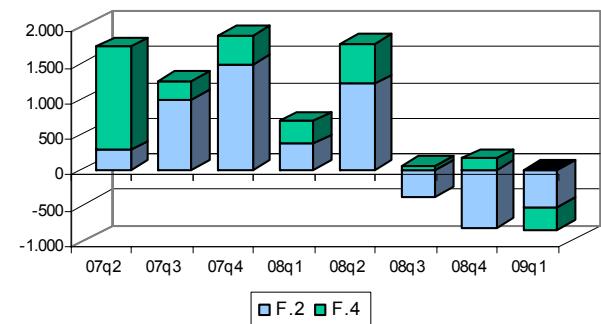
S.122 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank so konec prvega četrtletja 2009 znašala 49,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 povečala za 663 mio EUR. Največji del naložb so predstavljala dana posojila s 74%, pri čemer so banke največ posojale nefinančnim družbam (57%) in gospodinjstvom (22%). V prvem četrtletju 2009 so se dana posojila povečala za 502 mio EUR (lani v enakem obdobju za 1,6 mrd EUR), od tega za 205 mio EUR v okviru lastnega sektorja. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so konec prvega četrtletja 2009 predstavljale 15% vseh naložb in so se v prvem četrtletju 2009 povečale za 668 mio EUR. Največ naložb je bilo v tuje dolžniške vrednostne papirje (45%, 55% konec leta 2008) in v državne vrednostne papirje (37%, 28% konec leta 2008). Gotovina in vloge so konec prvega četrtletja 2009 predstavljale 7% naložb in so se v prvem četrtletju 2009 zmanjšale za 443 mio EUR, predvsem iz naslova zmanjšanja vlog pri centralni banki.

Obveznosti bank so konec prvega četrtletja 2009 znašale 48,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 povečale za 768 mio EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete vloge s 60%, in sicer so imela največ vlog gospodinjstva (47%), tujina (21%, gre predvsem za vloge bank iz EMU) in nefinančne družbe (12%). V prvem četrtletju 2009 so se vloge povečale za 503 mio EUR, pri čemer so se povečale predvsem vloge države (za 945 mio EUR) in gospodinjstev (za 312 mio EUR), zmanjšale pa predvsem vloge tujine (za 523 mio EUR) in centralne banke (za 362 mio EUR). Najeta posojila so predstavljala 26% obveznosti in so se v prvem četrtletju 2009 zmanjšala za

114 mio EUR, pri čemer so se zmanjšala najeta posojila v tujini (za 321 mio EUR), predvsem v EMU, povečala pa posojila pri domačih bankah (za 205 mio EUR). Kapital bank je konec prvega četrtletja 2009 predstavljal 9% vseh obveznosti, in sicer so bili največji lastniki tujina (37%), država (24%) in nefinančne družbe (22%). V prvem četrtletju 2009 so se obveznosti iz delnic, ki ne kotirajo, povečale za 271 mio EUR (predvsem posledica prevrednotenja kapitala), obveznosti iz delnic, ki kotirajo, pa zmanjšale za 85 mio EUR (posledica padca tečajev na borzi).

**Obveznosti S.122 iz F.2 in F.4 do S.2
(četrtletne transakcije v mio EUR)**

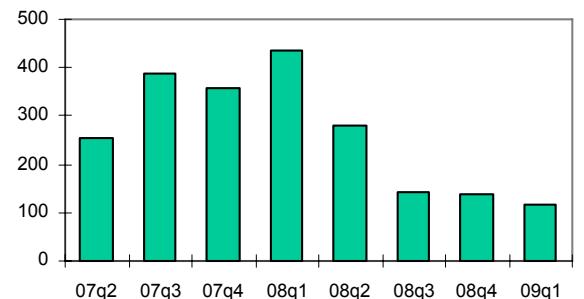
S.123 + S.124 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrtletja 2009 znašala 9,6 mrd EUR in so se v prvem četrtletju 2009 zmanjšala za 131 mio EUR. Največji del naložb so predstavljala dana posojila (56%), pri čemer so največ posojali nefinančnim družbam (60%) in gospodinjstvom (25%). Nadaljuje se umirjanje rasti danih posojil, saj je obseg sklenjenih poslov v prvem četrtletju 2009 znašal samo 115 mio EUR (lani v enakem obdobju 434 mio EUR). Sledile so naložbe v delnice in drug lastniški kapital (32%), največ v nefinančnih družbah (49%) in v tujini (32%). V prvem četrtletju 2009 so se naložbe zmanjšale za 152 mio EUR oz. 5%, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb v tržnih delnicah.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrtletja 2009 znašale 10,4 mrd EUR in so se v prvem četrtletju 2009 zmanjšale za 275 mio EUR oz. 3%. Obveznosti iz posojil so predstavljale 66% vseh obveznosti. Posojila so bila najeta v tujini (58%) in pri bankah (37%), pri čemer gre pretežno za zadolževanje leasing podjetij. Obseg najetih posojil se je v prvem četrtletju 2009 prvič zmanjšal, in sicer za 55 mio EUR, od tega v tujini za 35 mio EUR. Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 30% vseh obveznosti. V prvem četrtletju 2009 so se zmanjšale za 160 mio EUR oz. 5%, največ iz naslova vrednostnih in drugih sprememb, 26 mio EUR pa je bilo neto odlivov iz vzajemnih skladov (neto odlivi že peto

četrtletje zapored). Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile delnice/enote investicijskih skladov (51%), od tega 57% v lasti gospodinjstev.

**Terjatve S.123 + S.124 iz F.4
(četrtletne transakcije v mio EUR)**

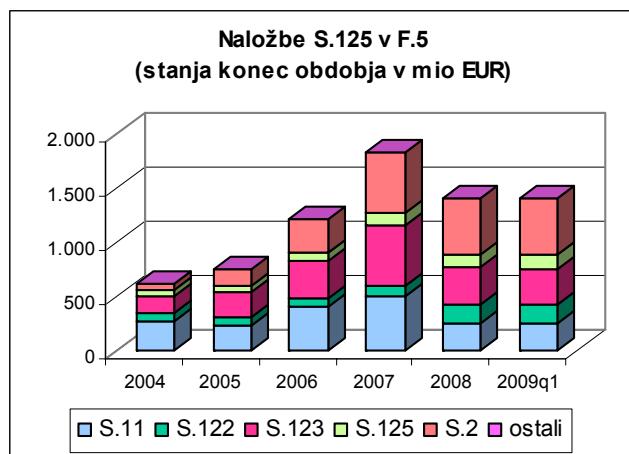

S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega četrtletja 2009 znašala 6,1 mrd EUR in so se v prvem četrtletju 2009 povečala za 140 mio EUR. Največji delež finančnih sredstev so predstavljale naložbe v dolžniške vrednostne papirje (53%), ki so se v prvem četrtletju 2009 zmanjšale za 53 mio EUR oz. 2%. Največ teh naložb so imeli v državne (42%) in tuje (41%) dolžniške vrednostne papirje. Naložbe v delnice in drug lastniški kapital so konec prvega četrtletja 2009 predstavljale 23% finančnih sredstev. Največ naložb so imeli v tuje delnice in drug lastniški kapital (38%), sledile so naložbe v sektor drugih finančnih posrednikov (24%) in nefinančnih družb (17%). Terjatve iz vlog so konec prvega četrtletja 2009 znašale 864 mio EUR oz. 14% vseh finančnih sredstev in so se v prvem četrtletju 2009 povečale za 23%.

Obveznosti zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega četrtletja 2009 znašale 6,1 mrd EUR in so se v prvem četrtletju 2009 povečale za 159 mio EUR. Največji delež obveznosti so predstavljale zavarovalno tehnične rezervacije (68%), ki so se v prvem četrtletju 2009 povečale za 153 mio EUR oz. 4%. V strukturi je znašal delež rezervacij iz življenjskega zavarovanja 40%, iz pokojninskega zavarovanja 23%, delež drugih tehničnih rezervacij pa 36%. Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so konec prvega četrtletja 2009

znašale 1,6 mrd EUR oz. 26% obveznosti. Med celotnimi obveznostmi iz delnic in drugega lastniškega kapitala so 781 mio EUR oz. 49% predstavljale obveznosti vzajemnih pokojninskih skladov. Najpomembnejši lastniki zavarovalnic in pokojninskih družb so bili država (28%), nefinančne družbe (18%), zavarovalnice in pokojninski skladi (15%) ter tukci (15%).

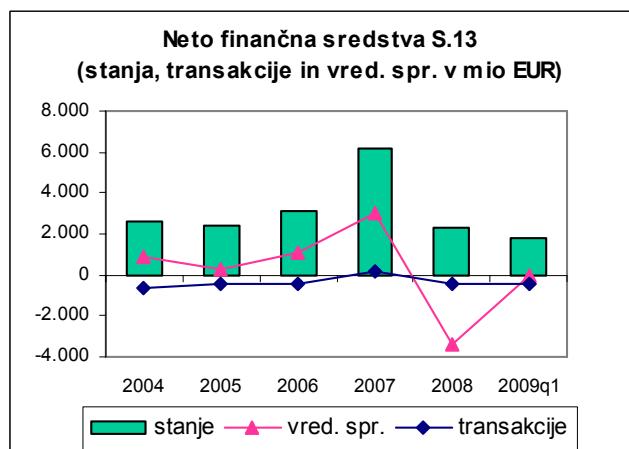
S.13 Država

Finančna sredstva države so konec prvega četrtletja 2009 znašala 18,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 povečala za 1,3 mrd EUR oz. 8%. Država je imela 9,5 mrd EUR oz. 51% finančnih sredstev naloženih v delnice in drug lastniški kapital (56% konec leta 2008), od tega v nefinančne družbe (62%), sledile so naložbe v sektor države (18%) in v banke (10%). Stanje naložb se je v prvem četrtletju 2009 zmanjšalo za 201 mio EUR oz. 2% (204 mio EUR negativnih vrednostnih sprememb in 3 mio EUR neto nakupov). Terjatve iz gotovine in vlog so predstavljale 16% finančnih sredstev, od tega 94% do domačih bank in 6% do centralne banke. V prvem četrtletju 2009 so se povečale za 756 mio oz. 33% (posledica izdaje zakladnih menic in neto izdaj obveznic).

Obveznosti države so konec prvega četrtletja 2009 znašale 16,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 povečale za 1,8 mrd EUR oz. 12%. Država je imela 8,7 mrd EUR oz. 52% obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev, od tega iz zakladnih menic 10% in iz obveznic 90%. Obveznosti iz zakladnih menic so se povečale iz 90 mio EUR konec leta 2008 na 876 mio EUR konec prvega četrtletja 2009, pri čemer so celotno izdajo kupile banke. Obveznosti iz izdanih obveznic pa so se povečale za 358 mio EUR oz. 5%, največ obveznosti iz tega naslova je imela država do tujine (49%), bank (24%) ter do zavarovalnic in pokojninskih skladov (17%). Obveznosti iz posojil so znašale 2,6 mrd EUR oz. 16% vseh obveznosti, od tega je zadolževanje v okviru države predstavljalo 66% obveznosti iz posojil (56% konec leta 2008). V prvem četrtletju 2009 so se obveznosti iz posojil povečale za 665 mio EUR oz. 34% (predvsem v okviru države).

Konsolidiran dolg države je konec prvega četrtletja 2009 znašal 9,4 mrd EUR oz. 25% BDP (8,3 mrd EUR oz. 22% BDP konec leta 2008). Obveznosti KAD in SOD iz kapitala so se zmanjšale za 137 mio EUR oz. 7% (posledica prevrednotenja) in so predstavljale 10% obveznosti.

Država je v prvem četrtletju 2009 zmanjšala presežek finančnih sredstev nad obveznostmi iz 2,3 mrd EUR na 1,8 mrd EUR, kar je predvsem posledica primanjkljaja v transakcijah v višini 488 mio EUR (primanjkljaj je v prvem četrtletju 2008 znašal 82 mio EUR).

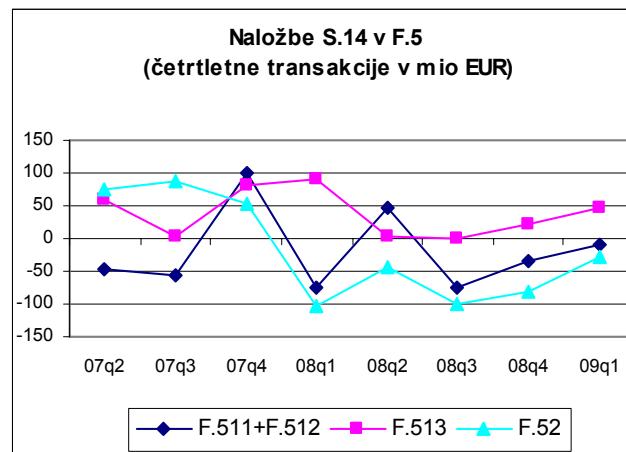

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega četrtletja 2009 znašala 37,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 povečala za 387 mio EUR. Terjatve iz gotovine so predstavljale 5,2 mrd EUR oz. 14% finančnih sredstev, od tega 90% do tujine in 9% do centralne banke. V prvem četrtletju 2009 so se povečale za 153 mio EUR (v celoti do tujine). Vloge so znašale 14,6 mrd EUR oz. 39% finančnih sredstev, in sicer 94% do domačih bank in 6% do tujine. V prvem četrtletju 2009 so se povečale za 261 mio EUR (predvsem do domačih bank). Gospodinjstva so imela 10,5 mrd EUR oz. 28% vseh finančnih sredstev naloženih v delnice in drug lastniški kapital, od tega 77% v nefinančne družbe ter 18% v investicijske družbe, vzajemne sklade in vzajemne pokojninske sklade. V prvem četrtletju 2009 so se naložbe povečale za 136 mio EUR, od tega so neto nakupi znašali 42 mio EUR, prevrednotenje naložb pa 94 mio EUR. Gospodinjstva so že peto četrtletje zapored realizirala neto odlive iz domačih in tujih vzajemnih skladov (za 27 mio EUR v prvem četrtletju 2009).

Obveznosti gospodinjstev so konec prvega četrtletja 2009 znašale 11,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 povečale za 108 mio EUR. Obveznosti iz posojil so predstavljale 87% vseh obveznosti, od tega do domačih bank 81% ter do drugih finančnih posrednikov 13%. V

prvem četrtletju 2009 so se povečale za 102 mio EUR, lani v enakem obdobju za 336 mio EUR.

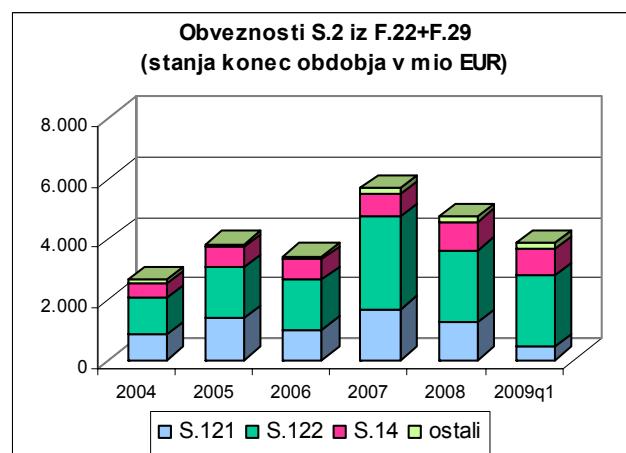
Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec prvega četrtletja 2009 znašal 26 mrd EUR in se je glede na konec leta 2008 povečal za 279 mio EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec prvega četrtletja 2009 znašala 46,5 mrd EUR. Glede na konec leta 2008 so se zmanjšala za 1,1 mrd EUR oz. 2%. Posojila so predstavljala 42% finančnih sredstev, od tega 54% do bank, 25% do nefinančnih družb in 20% do drugih finančnih posrednikov. Posojila so se v prvem četrtletju 2009 zmanjšala za 336 mio EUR, od tega do bank za 319 mio EUR (v enakem obdobju lani so se do bank povečala za 320 mio EUR). Gotovina in vloge so predstavljale 19% finančnih sredstev, od tega 67% do bank in 33% do centralne banke. V prvem četrtletju 2009 so se zmanjšale za 1,2 mrd EUR oz. 11%, in sicer do centralne banke za 628 mio EUR (zmanjšanje obveznosti centralne banke do Target sistema) ter do bank za 522 mio EUR (zmanjšanje vlog tujine pri domačih bankah). Terjatve tujine iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 18% finančnih sredstev, predvsem do nefinančnih družb (73%) in bank (19%).

Obveznosti tujine so konec prvega četrtletja 2009 znašale 33,8 mrd EUR in so se v prvem četrtletju 2009 zmanjšale za 1,9 mrd EUR oz. 5%. Največji del obveznosti so predstavljali dolžniški vrednostni papirji (26%), od tega 44% do centralne banke in 37% do bank. V prvem četrtletju 2009 so se zmanjšali za 645 mio EUR oz. 7%, največ do bank za 411 mio EUR in do centralne banke za 165 mio EUR. Gotovina in vloge so predstavljale 25% obveznosti. Obveznosti iz gotovine so se povečale za 157 mio EUR, in sicer pri gospodinjstvih iz naslova ocene tuje gotovine. Obveznosti tujine iz vlog pa so se zmanjšale za 897 mio EUR oz. 19%, največ pri centralni banki za 775 mio EUR (zmanjšanje vezanih vlog v tujini).

Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 18% obveznosti, od tega 56% do nefinančnih družb, 16% do drugih finančnih posrednikov in 8% do bank. V prvem četrtletju 2009 so se zmanjšale za 117 mio EUR, predvsem zaradi padca vrednosti tržnih delnic.

Neto finančna sredstva tujine so konec prvega četrtletja 2009 dosegla 12,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2008 povečala za 814 mio EUR oz. 7%. Tujina je v prvem četrtletju 2009 neto financirala slovensko gospodarstvo (134 mio EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije S.11 Nefinančne družbe S.12 Finančne družbe S.121 Centralna banka S.122 Druge denarne finančne institucije S.123 Drugi finančni posredniki S.124 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država S.1311 Centralna država S.1313 Lokalna država S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina S.21 EU S.2111 EMU S.2112 Ostale članice EU</p> <p>S.22 Ostale države</p>	<p>F.1 Monetarno zlato in SDR F.2 Gotovina in vloge F.21 Gotovina F.22 Prenosljive vloge F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji F.331 Kratkoročni F.332 Dlgoročni F.34 Izvedeni finančni instrumenti</p> <p>F.4 Posojila F.41 Kratkoročna F.42 Dlgoročna</p> <p>F.5 Delnice in drug lastniški kapital F.511 Delnice, ki kotirajo F.512 Delnice, ki ne kotirajo F.513 Drug lastniški kapital F.52 Delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Zavarovalno tehnične rezervacije F.611 Rezervacije iz življenjskih zavarovanja F.612 Rezervacije iz pokojninskih zavarovanj F.62 Druge tehnične rezervacije</p> <p>F.7 Druge terjatve in obveznosti F.71 Komercialni krediti in predujmi F.79 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA95 (European system of accounts).

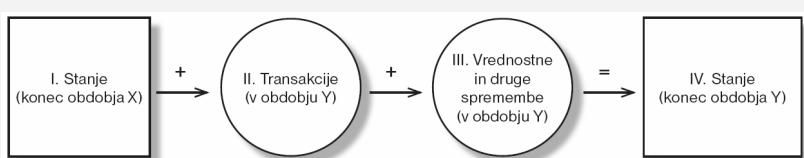
Osnovna načela ESA 95 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavlja lastne skладe (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Primarni viri podatkov:

- četrtekni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 1 milijon EUR;
 - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 milijon EUR;
 - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 milijonov EUR;
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Sekundarni viri podatkov:

- denarna in bančna statistika;
- statistika drugih finančnih institucij;
- javnofinancna statistika.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>